

BX1749
.P3
1726
v.3
c.1

46494

иува

**

TRACTATUS
THEOLOGICI
 IUXTA MIRAM D. THOMÆ,
ET CURSUS SALMANTICENSIS
 FF. DISCALCEATORUM
B. MARIE DE MONTE CARMELI
 PRIMITIVÆ OBSERVANTIÆ
 DOCTRINAM.
 TOMUS TERTIUS.
 TRES COMPLECTENS TRACTATUS.

- QUORUM {
 I. De Peccatis.
 II. De Gratia Dei.
 III. De Effectibus gratiæ,
 scilicet de Iustificatione, & Merito. }

PER R. Adm. P. N. F. **PAULUM A CONCEPTIONE**, SACRÆ THEOLOGIÆ
 Lectorem Primarium, & eiusdem Ordinis Generalem.

SECUNDA EDITIO.

1726.

46494

CUM PRIVILEGIO REGIS.

UNIVERSIDAD ALONSO DE NUNO LEON
 BIBLIOTECA UNIVERSITARIA
 Rell. 32 MICHAEL - ALMADO 2/9/83

MATRITI: Ex Typographia Viduæ Blasij Villanueva.

I N D E X
TRACTATUUM, DISPUTATIONUM,
DUBIORUM, ET PARAGRAPHORUM,
QUAE IN HOC TOMO CONTINENTUR.

TRACTATUS DUODECIMUS.

De Peccatis.

DISPUTATIO I.

De peccatis incommuni.

- D**ubium 1. An vitium propriè contrarietur virtuti tam acquisite, quàm infusæ pagin. ibi.
- §. 1. Prima assertio quoad vitia ex motivo naturali. pag. 2.
 2. Secunda assertio quoad vitia ex motivo supernaturali. pag. 3.
 3. Argumenta contra secundam assertionem. pag. 5.
 4. Quæstionculæ quædam. pag. 7.
 - Dub. 2. An vitia omnia sint contra naturam hominis, vt rationalis? pag. 8.
 - §. 1. Assertio prima de vitijs contrarijs virtuti naturali. pag. 9.
 2. Assertio secunda de vitijs contrarijs virtuti infusæ. pag. 11.
 3. Sententia contraria cum suis fundamentis. pag. 12.
 4. Quæstionculæ quædam. pag. 13.
 - Dub. 3. An actus in ratione boni, aut mali excedat simpliciter habitum? pag. 15.
 - §. 1. Communis sententia Theologorum. pag. 15.
 2. Prima obiectio principalis. pag. 16.
 3. Aliæ obiectiones. pag. 17.
 - Dub. 4. An peccata differant specie secundum obiecta, & an tantum secundum præcepta? pag. 19.
 - §. 1. Adnotationes, & suppositiones. pag. 19.
 2. Prima assertio cum obiectionibus solutis. pag. 20.
 3. Confectaria præcedentis doctrinæ. pag. 22.
 4. Secunda assertio. pag. 23.
 5. Tertia assertio. pag. 24.
 6. Argumenta contra secundam, & tertiam assertionem. pag. 26.
 - Dub. 5. An omnia peccata sint æqualia? Et supposita inæqualitate, vnde sumatur? pag. 29.
 - §. 1. Prima assertio veritatem catholicam stabiliens. pag. 29.

2. Secunda assertio circa peccata iure positivè prohibita. pag. 30.
3. Tertia assertio caput inæqualitatis declarans. pag. 32.
4. Quarta assertio secundum, & præcipuum caput inæqualitatis explanans. pag. 33.
5. Opposita sententia huic vltimæ assertioni. pag. 35.

DISPUTATIO II.

De peccatis in particulari.

- D**ub. 1. An omisio, quæ tantum est voluntaria in causa, sit in se formaliter peccatum? pag. 36.
- §. 1. Suppositio quædam contra Authores primæ opinionis. pag. 37.
 2. D. Thomæ sententia. pag. 38.
 3. Argumentorum enodatio. pag. 41.
 - Dub. 2. An in peccato commissionis sit aliqua malitia privativa. pag. 43.
 - §. 1. Prænotabilia, & suppositiones. pag. 43.
 2. D. Thomæ sententia. pag. 44.
 3. Obiectio satis difficilis. pag. 46.
 - Dub. 3. Utrum in peccato commissionis detur malitia positiva? pag. 48.
 - §. 1. Vera sententia autoritate firmata. pag. 48.
 2. Prima ratio pro nostra assertionem. pag. 50.
 3. Secunda ratio pro nostra assertionem. pag. 51.
 4. Tertia ratio pro nostra assertionem. pag. 53.
 5. Ultima ratio pro nostra assertionem. pag. 55.
 6. Opposita sententia cum primo eius fundamento. pag. 59.
 7. Secundum fundamentum pro sententia negativa. pag. 63.
 8. Tertium, & vltimum fundamentum pro sententia negativa. pag. 61.
 9. Duo corollaria. pag. 66.
 - Dub. 4. In quo essentia peccati originalis consistat. pag. 68.
 - §. 1. Plures suppositiones. pag. 68.
 2. Aliæ duæ suppositiones, & prælibatio præcipuarum opinionum. pag. 70.
 3. Prima conclusio oppugnans opinionem Scoti. pag. 72.
 4. Secunda conclusio rejiciens opinionem recentiorum Societatis. pag. 75.

BIBLIOTECA NACIONAL DE ESPAÑA

5. Tertia conclusio refellens opinionem Gregorij Martinez, & aliorum. pag. 77.
 6. Quarta conclusio deferens opinionem Illustrissimi Godoy. pag. 80.
 7. Quinta conclusio refutans opinionem Curialis pag. 82.
 8. Ultima conclusio resolutoria dubij, & explicans mentem Divi Thomae. pag. 85.
 9. Eadem conclusio rationibus illustrata. pagin. 87.
 10. Argumentorum enodatio. pag. 89.
 11. Argumenta directe opposita resolutoria conclusioni, eorumque solutio. pag. 74.
 12. Primum corollarium, & cuiusdam quasiunculae decisio. pag. 96.
 13. Secundum corollarium, & alterius quasiunculae resolutio. pag. 98.
- Dub. 5. Quae sit primaria, & formalis differentia peccati venialis à mortali, & qualis sit eorum divisio? pag. 100.

- §. 1. Capita, quibus peccatum veniale à mortali distinguitur. pag. 100.
2. Prima assertio pro differentia primaria formalis. pag. 102.
3. Assertio secunda explicans modum distinctionis utriusque peccati. pag. 103.
4. Sententia secunda assertioni adversans cum suis fundamentis. pag. 105.

DISPUTATIO III.

De poenis peccatorum.

- Dub. 1. Quid sit reatus peccati, & qualiter ad peccatum comparetur? pag. 107.
- §. 1. Dubij decisio nonnullis assertionibus. pagin. 107.
 - Dub. 2. An peccatum secundum malitiam possit habere rationem poenae? pag. 108.
 - §. 1. Sententia D. Thomae. pag. 109.
 2. Sententiae contrariae argumenta. pag. 111.
 - Dub. 3. An peccatum mortale condigne mereatur poenam infinitam, aut aeternam? pag. 113.
 - §. 1. Prima assertio negans debitum ad poenam infinitam. pag. 113.
 2. Secunda assertio concedens debitum ad aeternitatem poenae. pag. 114.
 3. Argumenta contra primam assertionem. pagin. 116.
 4. Argumenta contra secundam assertionem, & eius rationes. pag. 117.
 - Dub. 4. An peccato veniali perse, sive per accidens condigne debeatur poena aeterna? pagin. 118.
 - §. 1. Duplex assertio. pag. 118.
 2. Tertia, & ultima assertio. pag. 120.
 3. Argumenta Scoti. pag. 121.
 - Dub. 5. An cuiuslibet peccato mortali debeatur poena sensus, & poena damni? Et an poe-

na damni sit in omnibus aequalis? pagin. 123.

- §. 1. Suppositio quaedam circa naturam utriusque poenae. pag. 123.
2. Duplex assertio duobus requisitis respondens. pag. 124.
3. Argumenta contra secundam assertionem. pag. 126.
- Dub. 6. Quo pacto demones torquentur ab igne corporco? pag. 128.
- §. 1. Thomistarum sententia. pag. 127.
2. Maior explanatio sententiae Thomisticae. pag. 129.
3. Argumenta. pag. 130.
- Dub. 7. An pueri cum solo originali decedentes puniantur poena sensus? Et an ex poena damni alicquem dolorem sentiant? Et an fruuntur beatitudine naturali? pag. 133.
- §. 1. Suppositiones circa poenas ex peccato originali ortas. pag. 133.
2. Assertio prima negans propriam poenam sensus. pag. 134.
3. Assertio secunda negans debitum ad poenam sensus. pag. 136.
4. Assertio tertia negans omnem dolorem. pag. 137.
5. Assertio quarta negans pueris beatitudinem naturalem. pag. 139.
6. Argumenta contra primam assertionem. pag. 140.
7. Argumenta Godoy contra secundam assertionem. pag. 142.
8. Argumenta contra tertiam assertionem. pag. 143.
9. Sententia opposita ultime assertioni cum suis fundamentis. pag. 145.
- Dub. 8. Appendix. An peccatum, quod homo primo committit, possit esse veniale? pag. 147.
- §. 1. Notabilia aliqua pro explicatione tituli. pag. 147.
2. D. Thomae sententia, primaque eius ratio. pag. 149.
3. Secunda ratio D. Thomae à priori. pag. 151.
4. Fundamenta oppositae sententiae. pag. 152.
5. Aliud argumentum. pag. 154.
- Dub. 2. Appendix. An homo in statu iustitiae originalis poterit peccare venialiter? pag. 156.
- §. 1. Suppositiones nonnullae. pag. 156.
2. Sententia D. Thomae eiusque fundamenta. pagin. 157.
3. Argumenta opinionis oppositae. pag. 159.
- Dub. 3. Appendix. An Angelus possit peccare tantum venialiter? pag. 161.
- §. 1. Sententia D. Thomae eiusque ratio. pag. 161.
2. Fundamenta oppositae sententiae. pag. 162.

TRA-

TRACTATUS XIII.

De Gratia.

DISPUTATIO I.

De necessitate Gratiae.

- Dub. 1. An homo indigeat gratia ad naturales veritates cognoscendas? pag. 164.
- §. 1. De varijs naturae humanae statibus. pagin. 164.
 2. Sententia D. Thomae duplici assertione proposita. pag. 166.
 3. Argumentorum solutio. pag. 168.
 - Dub. 2. Utrum homo in natura lapsa possit elicere aliquid opus virtuosum? pagin. 170.
 - §. 1. Prima conclusio contra Gregorium Ariminum. pag. 170.
 2. Secunda conclusio contra Vazquez. pagin. 172.
 3. Argumenta sententiae contrariae. pag. 173.
 4. Alia argumenta sententiae contrariae. pagin. 175.
 5. Corollaria praecedentis doctrinae. pag. 177.
 - Dub. 3. Utrum homo lapsus, vel in natura pura possit sine speciali gratia se convertere ad Deum finem naturalem dilectione efficaci, & super omnia? pag. 178.
 - §. 1. Observationes pro dubij intelligentia. pagin. 178.
 2. Prima assertio pro statu naturae purae. pagin. 180.
 3. Aliae duae rationes. pag. 182.
 4. Assertio secunda pro statu naturae lapsae. pag. 184.
 5. Argumenta contra primam assertionem. pag. 185.
 6. Argumenta contra secundam assertionem. pag. 187.
 7. Difficile argumentum contra posteriorem partem secundae assertionis. pag. 189.
 - Dub. 4. An homo lapsus indigeat gratia speciali ad servanda omnia praeccepta? pag. 190.
 - §. 1. Observationes & suppositiones. pag. 190.
 2. Prima assertio pro praecceptis divinis acceptis. pag. 192.
 3. Assertio secunda pro praecceptis collectivis acceptis. pag. 194.
 4. Argumenta contra secundam, & praecipuam assertionem. pag. 196.
 5. Quarundam quasiuncularum brevis resolutio. pag. 197.
 - Dub. 5. Utrum ad nunquam peccandum venialiter requiratur speciale gratiae privilegium? pagin. 200.
 - §. 1. Communis Theologorum resolutio. pag. 200.

2. Quaedam quaestiones culz, & eorum resolutio pag. 202.

Dub. 6. Utrum homo lapsus indigeat speciali gratia ad victoriam gravis tentationis? pag. 204.

- §. 1. Communis Theologorum sententia. pag. 204.
2. Argumenta sententiae oppositae. pag. 205.
3. Cuiusdam quasiunculae resolutio. pag. 208.
- Dub. 7. An homo proprijs viribus possit proxime, vel remote se disponere ad iustificacionem? pag. 209.
- §. 1. Duplex assertio contra Pelagium, & Masi-liensis. pag. 211.
2. Argumenta Pelagij, & Masi-liensis. pag. 213.
3. Assertio tertia contra Nominales. pag. 215.
4. Assertio quarta contra recentiores Societatis pag. 217.
5. Argumenta adversus tertiam, & quartam assertionem. pag. 218.
6. Assertio quinta contra nonnullos Thomistas. pag. 221.
7. Argumenta contra hanc ultimam resolutionem. pag. 223.
- Dub. 8. Utrum iustus indigeat ulteriori auxilio speciali gratiae ad perseverandum? pagin. 225.
- §. 1. Sententia communis duplici assertio munita. pag. 226.
2. Argumenta contra utramque assertionem. pag. 228.

DISPUTATIO II.

De Gratia habituali.

- Dub. 1. An gratia habitualis sit aliquid intrinsecum, & creatum, & recipiatur in anima? pagin. 230.
- §. 1. Resolutio dubij quoad primam partem. pag. 231.
 2. Resolutio dubij quoad secundam partem. pagin. 233.
 3. Quasiuncula quaedam. pag. 234.
 - Dub. 2. Qualiter gratia sit participatio naturae divinae? pag. 236.
 - §. 1. Quinque assertiones rejicientes modos dicendi extraneorum. pag. 237.
 2. Ultima assertio contra aliquos Thomistas. pagin. 239.
 3. Argumenta contra secundam, & praecipuam assertionem. pag. 241.
 - Dub. 3. Utrum gratia habitualis suapte natura reddat subiectum filium Dei adoptivum, amicum Dei, & dignum gloria illius, caeteraque sola hoc effectum praestare possit? pag. 243.
 - §. 1. Prima resolutio circa primam quaestio- nem. pag. 244.

2. Sec

2. Secunda resolutio circa posteriorem partem quaestio. pag. 246.

3. Argumenta adversus primam assertionem. pag. 248.

4. Argumenta contra secundam assertionem. pag. 250.

Dub. 4. An gratia habitualis distinguatur realiter à charitate? pag. 253.

§. 1. D. Thomæ, & nostra sententia. pag. 253.

2. Argumenta oppositæ sententiæ. pag. 255.

Dub. 5. An virtutes supernaturales physice dimittant à gratia? pag. 256.

§. 1. Sententia Thomistica. pag. 256.

2. Opinio opposita cum suis fundamentis. pag. 258.

Dub. 6. Utrum gratia habitualis sit entitative supernaturalis? pag. 261.

§. 1. Sententia Theologorum communissima. pag. 261.

2. Obiectiones contra assertionem. pag. 262.

Dub. 7. An gratia habitualis sit absolute, & simpliciter perfectior forma substantiali? pag. 264.

§. 1. Prelatio sententiæ affirmativæ. pag. 264.

2. Opiniis adversæ fundamenta. pag. 266.

Dub. 8. An sit possibilis gratia habitualis specificè perfectior? pag. 268.

§. 1. Sententia Thomistica. pag. 269.

2. Argumentorum enodatio. pag. 270.

Dub. 9. Utrum per potentiam Dei absolutam possit aliqua creatura physice principaliter producere gratiam? pag. 271.

§. 1. Vera, & communis sententia. pag. 272.

2. Obiectiones contra rationem, & conclusionem. pag. 273.

Dub. 10. An gratia fiat per creationem? pag. 275.

§. 1. Resolutio difficultatis iuxta D. Thom. pag. 275.

2. Opiniones contrariæ motiva. pag. 276.

Dub. 11. An homo sine peculiari revelatione possit certo certitudine fidei, vel theologica scire se esse in gratia? pag. 278.

§. 1. Nostra sententia tribus assertionibus elucidata. pag. 279.

2. Oppositæ sententiæ. pag. 281.

DISPUTATIO III.

De Gratia actuali.

Dub. 1. An defectò detur gratia actualis verè sufficiens separata ab efficaci? pag. 283.

§. 1. Sententiæ affirmativæ propugnatio. pag. 284.

2. Argumenta Ianseniana. pag. 287.

Dub. 2. In quo consistat auxilium, seu gratia efficaci? pag. 289.

§. 1. Prima, & principalis conclusio Thomistica. pag. 290.

2. Alia ratio pro eadem conclusione. pag. 293.

3. Relectio præcedentium solutionum. pag. 295.

4. Professio impugnationum. pag. 298.

5. Continuatio materiæ, & impugnatio secundæ solutionis. pag. 301.

6. Progressio impugnationum eiusdem solutionis. pag. 304.

7. Tertia ratio pro sententiæ Thomistica. pag. 306.

8. Potissimum fundamentum Thomistarum desumptum ex supremo dominio Dei. pag. 311.

9. Secundus modus plausibilis occurrèndi absurdò. pag. 314.

10. Secunda conclusio constituens efficaciam gratiæ in aliquo creato. pag. 316.

11. Argumenta, quæ contra secundam conclusionem adducit Palanco. pag. 321.

12. Duplex alia conclusio pro everfione duarum aliarum opinionum. pag. 325.

13. Sententia Societatis cum suis fundamentis. pag. 327.

14. Primum fundamentum à ratione, simul & auctoritate. pag. 332.

15. Aliud argumentum à ratione, simul & auctoritate. pag. 335.

16. Aliud argumentum à ratione. pag. 338.

17. Aliud argumentum à ratione. pag. 341.

18. Aliud argumentum ab Illustissimo Palanco. pag. 343.

19. Aliud argumentum adversariorum. pag. 345.

20. Corollarium totius doctrinæ. pag. 347.

Dub. 3. An si Deus ageret ex necessitate naturæ voluntas nostra esset libera in suis actibus? pag. 350.

§. 1. Sententiæ negativæ prælatio. pag. 351.

2. Doctrina Div. Thom. præcedenti doctrinæ applicata, & corollaria. pag. 353.

3. Argumenta oppositæ sententiæ. pag. 355.

TRACTATUS XIV.

De effectibus gratiæ.

DISPUTATIO I.

De Iustificatiõne impij.

DUB. 1. An iustificatiõ impij sit vera ablatiõ peccatorum mortalium, & an ad eorum ablationem interveniat aliqua forma intrinseca? pag. 358.

§. 1. Veritas catholica duabus assertionibus elucidata. pag. 358.

2. Hereticorum argumenta. pag. 360.

Dub. 2. An gratia habitualis sit forma, per quam expellitur peccatum mortale, & an ad hunc effectum præstandum indigeat aliquo favore extrinseco? pag. 372.

§. 1. Duz assertiones pro dubij resolutione. pag. 361.

2. Argumenta contra secundam assertionem. pag. 364.

Dub. 3.

Dub. 3. An per potentiam Dei absolutam peccatum mortale possit auferri per solam condonationem extrinsecam? pag. 366.

§. 1. Vera sententiæ D. Thomæ. pag. 366.

2. Opinio contraria cum suis fundamentis. pag. 369.

Dub. 4. An aliqua hominis operatio sit, vel possit esse forma adæquata, vel inadæquata expellens peccatum lethale? pag. 472.

§. 1. Notationes nonnullæ, & suppositiones. pag. 373.

2. Assertio prima circa providentiam ordinariam. pag. 375.

3. Argumenta contra præcedentem assertionem. pag. 376.

4. Assertio secunda circa potentiam Dei absolutam. pag. 377.

5. Maior roboratio præcedenti doctrinæ. pag. 380.

6. Argumenta contra hanc secundam assertionem. pag. 381.

7. Ultima assertio circa hypotheseim impossibilem. pag. 383.

8. Argumenta contra ultimam assertionem. pag. 385.

Dub. 5. An gratia habitualis defectò coexistat, vel per potentiam Dei absolutam possit coexistere cum peccato mortali, sive actuali, sive habituali? pag. 387.

§. 1. Triplex resolutio declarans oppositionem gratiæ cum peccato. pag. 387.

2. Quarta assertio resolutiva dubij. pag. 390.

3. Alia resolutio conditionata, & præcedentem confirmans. pag. 392.

4. Ultima resolutio restrictiva ad primum instans peccati. pag. 394.

5. Adversariorum fundamenta. pag. 395.

6. Argumentum ultimum præcipue contra ultimam assertionem. pag. 398.

Dub. 6. An impius, ut iustificetur debeat disponi per aliquos actus? Et an sint dispositiones physice, vel dumtaxat morales? Et an ultimæ dispositiones procedant à gratia habituali? pag. 399.

§. 1. Prima resolutio primo quaestio respondens. pag. 400.

2. Secunda resolutio secundum quaestum determinans. pag. 402.

3. Tertia resolutio tertio quaestio satisfaciens. pag. 404.

4. Rationes pro præcedenti resolutione. pag. 406.

5. Opiniones contrariæ fundamenta. pagin. 408.

Dub. 1. Appendix. Utrum peccatum mortale in statu naturæ puræ remitti possit absque infusione gratiæ habitualis? pag. 411.

§. 1. Decisio totius difficultatis. pag. 411.

2. Argumenta opinionis contrariæ. pagin. 413.

Dub. 2. Appendix. In quo consistat macula pec-

cati venialis, & quæ forma requiratur ad illius remissionem? pag. 417.

§. 1. Prioris difficultatis resolutio. pag. 418.

2. Posterioris difficultatis resolutio. pag. 420.

3. Argumenta adversariorum contra primam assertionem. pag. 423.

4. Argumenta adversus secundam resolutionem. pag. 425.

DISPUTATIO II.

De Merito iusti.

Dub. 1. An homo verè, & propriè, seu de condigno possit aliquid à Deo mereri? pagin. 429.

§. 1. Communis sententia. pag. 430.

3. Hereticorum argumenta contra primam assertionem. pag. 432.

3. Hereticorum argumenta contra secundam conclusionem. pag. 434.

Dub. 2. Quæ conditiones requirantur ad meritum? pag. 436.

§. 1. Prima assertio necessitatem libertatis exposcens. ibidem.

2. Assertio secunda necessitatem bonitatis moralis persuadens. pag. 437.

3. Assertio tertia postulans ad meritum actum positivum. pag. 438.

Dub. 3. An ad meritum apud Deum requiratur ex parte merentis status viæ? Et an ex parte Dei necessarium sit peccatum? pagin. 440.

§. 1. Triplex assertio status viæ prærequirens, & declarans. ibidem.

2. Alia assertio stabilitatis pacti necessitatem. pagin. 443.

3. Oppositæ sententiæ nostris assertionibus? pagin. 446.

Dub. 4. An aliquis sine gratia mereri possit vitam æternam? pag. 449.

§. 1. Sententia nostra tribus assertionibus enucleata. ibidem.

2. Fundamenta oppositæ sententiæ. pag. 451.

Dub. 5. Utrum ad meritum de condigno viæ æternæ requiratur aliquis influxus actualis gratiæ mediæ charitatis? pag. 453.

§. 1. Suppositiones, & Doctorum sententiæ. ibidem.

2. Prima assertio negativa circa actus mere naturales. pag. 455.

Secunda assertio etiam negativa circa actus supernaturalis. pag. 457.

4. Assertio tertia ad maiorem confirmationem præcedentium. pag. 459.

5. Assertio vltima applicativa totius doctrinæ præcedentis. pag. 460.

6. Argumenta contra primam, & secundam assertionem. pag. 463.

7. Argumenta contra tertiam assertionem. pag. 467.
8. Argumenta contra ultimam assertionem. pag. 468.
9. Nonnulla corollaria. pag. 471.
- Dub. 6. An iustus possit per potentiam Dei absolutam sibi mereri de condigno, seu de congruo primam gratiam iustificantem? pag. 471.
- §. 1. Sententia D. Thom. duplici assertionem explicata. pag. 475.
2. Argumentorum enodatio. pag. 478.
- Dub. 7. Utrum iustus possit mereri de condigno primam gratiam alteri. pag. 48.
- §. 1. Prima assertio contra primam sententiam. pag. 482.
2. Secunda assertio contra secundam sententiam. pag. 484.
3. Tertia assertio arridens tertie sententia. pag. 483.
4. Argumenta contra primam, & secundam assertionem. pag. 487.
- Dub. 8. An iustus possit sibi mereri reparationem post lapsum? pag. 490.
- §. 1. Sententia D. Thom. tribus assertionibus roborata. ibidem.
2. Argumenta contra secundam, & tertiam assertionem. pag. 492.
- Dub. 9. An iustus per suos actus, sive intensos, sive remissos mereatur de condigno augmentum gratia, & gloria? pag. 493.
- §. 1. Aliqua observationes, & suppositiones. pag. 494.
2. Resolutio prima quoad priorem difficultatem. pag. 495.

3. Resolutio secunda quoad securam difficultatem, & quoad actus intensos. pagin. 497.
4. Resolutio tertia quoad actus remissos. pagin. 500.
5. Ultima, & precipua resolutio quoad actus remissos. pag. 502.
6. Argumenta contra ultimam, & precipuam resolutionem. pag. 504.
- Dub. 10. An iustus possit sibi mereri de condigno, vel saltem de congruo donum perseverantia? pag. 506.
- §. 1. Sententia communis duplici assertio explicata. pag. 508.
2. Argumenta opinionis contraria. pagina 510.
3. Cuiusdam dubiosi resolutio. pag. 512.
- Dub. 11. An, & quomodo merita per peccata mortificata per iustificationem reviviscant? pag. 515.
- Et quando augmentum gratia actibus remissis correspondens physice conferatur? ibidem.
- §. 1. Prima assertio circa reviviscantiam meritum. pag. 516.
2. Secunda resolutio circa tempus, & modum, quo non conferatur augmentum gratia actibus remissis debitum. pag. 516.
3. Corollaria precedentis doctrine, quibus rejiciuntur alij modi dicendi, & proprius stabilitur. pag. 521.
4. Argumenta contra secundam, & precipuam resolutionem. pag. 524.
5. Incidentis dubiosi resolutio. pag. 527.

TRACTATUS XII. DE PECCATIS.

ASTISSIMUM de peccatis tractatum progredimur explanandum: de quo incipit tractare D. Thom. in hac 1.2. à qua est. 71. & cum eo omnes eius Interpretes. Hic tractatus utilitatem cum difficultate coniungit. Sed quomodo monstrum illud expandemus, quod committi quidem potest, describi certè non potest? *Quis revelavit faciem indumenti eius?* aiebat S. Iob. 41. quod est atramento attritus, nocte obscurius, & ipsa nocte caliginosius, nisi præeunte face D. Thomæ, qui est lux vera, & tenebræ eum non comprehenderunt: qui etsi ubique reverenter audiendus est, in moralibus tamen est sibi præferendus. Eius vestigijs semper inhærentes curabimus tenere methodum nobis consuetam.

DISPUT. I.

De Peccatis in communi.

QUIA difficile est omnia, quæ ad hunc gravem, & latissimum tractatum spectant, breviter pertractare, operæ præteritum duximus nonnulla omittere, quæ ex alibi dictis venari possunt, & illum reducere ad precipuas controversias, quæ in Scholis exagitari solent. Unde in hac prima disputatione, ut omnem multipliciter, quantum fas est, præcaveamus, sermo erit de his, quæ ad peccatum in communi attinent. Alias duas dicabimus aliquibus peccatis in particulari, scilicet peccato omissionis, peccato commissionis, originali, veniali &c. & penis eorum.

DUBIUM I.

An vitium propriè contrarietur virtuti, tam acquisita, quam infusa?

Sicut duplex est virtus, alia acquisita & naturalis, altera persè infusa & supernaturalis, ita duplex est vitium, aliud tendens persè contra rationem naturalem, non curando de motivo aliquo supernaturali expressè, qualia sunt vitia regulariter acquisita contra virtutes naturales, quia in eorum materia nullus intendit

peccare, repugnante expressè motivo supernaturali. Aliud tendens expressè & persè contra motivum supernaturale; ut vitia opposita virtutibus Theologicis; vel vitium gula, prout opponitur motivis dictatis à prudentia infusa, v. g. ut contemplatio divinum impediatur. Et de his omnibus procedit hæc controversia.

Diffinitio autem contrariorum traditur ab Arist. 10. Metaphys. cap. 6. & est huiusmodi: *Contraria sunt, Opposita, quæ sub eodem genere maxime distant, & eidem subiecto insunt, à quo mutuo se expellunt.* In qua diffinitione continetur proprium genus contrariorum, in quo conveniunt cum alijs oppositis per illam particulam *opposita*. Continentur etiam propriæ conditiones, quibus ab alijs oppositis feceruntur. Nam prima illorum conditio est, quod contineantur sub eodem genere, inter se quæ maxime distant: Quod intelligendum est de genere proximo, ubi opposita primò contrariantur ratione propriarum differentiarum: nam cum hæc oppositio debeat esse directæ, oportet, quod genus illud immediate determinetur per differentias directè oppositas, vel quatenus opposita ratione illarum tendunt ad terminos directè oppositos, ut actiones tendentes ad album, & nigrum: vel quatenus respiciunt eundem terminum opposito modo, v. g. accedendo, & recedendo: si enim aliquid

A aliud